

System epidemiologické bdělosti v ČR

MUDr. Renata Ciupek

Krajská hygienická stanice Jihomoravského kraje se sídlem v Brně

Obsah přednášky

- Epidemiologická bdělost (surveillance) - definice, význam, cíle
- Legislativa, národní surveillance
- Příklady
- Systém hlášení infekčních nemocí v ČR
- Mezinárodní spolupráce
- Pandemický plán

Epidemiologická bdělost = „surveillance“

- z fr. „*dohled*“, angl. „*stálý dohled, kontrola*“ → **komplexnost přístupu a soustavnost** v získávání všech dostupných informací k **charakteristice nákazy a sledování všech podmínek**, které její výskyt ovlivňují
- Kooperace medicínských (epidemiologie, hygiena, infektologie, mikrobiologie) i nemedicínských oborů (statistika, veterinární lékařství, ekologie)
- Provádí se obvykle na **větších územních celcích** (stát)
- Primárně využívána u **infekčních onemocnění**, nověji také u **neinfekčních** (nádorová, kardiovaskulární, metabolická, vrozené vady).

Autor: Prof. MUDr. Karel Raška, DrSc. (1909-1987), ředitel Sekce infekčních nemocí WHO

(<https://www.ceskatelevize.cz/porady/11091597618-ceske-zazraky/419235100021001/>)

V praxi:

– Získávání všech potřebných údajů a informací

počet případů, počet zemřelých, jejich věková struktura, klinické formy onemocnění, charakteristika původce nákazy – laboratorní surveillance (virulence, ATB rezistence, zastoupení bkt. kmenů...), demografie, životní podmínky, pracovní podmínky, proočkovanost, kolektivní imunita, mezioborová spolupráce, u zoonóz zvířecí rezervoáry, formy nákaz u zvířat, vektory-přenašeči, ekologické studie...

– Jejich analýza

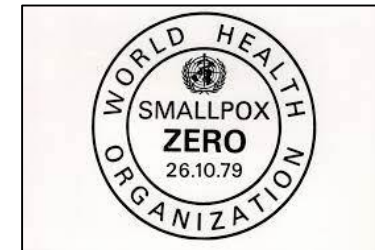
vyhodnocení informací, prognózy dalšího vývoje

– Podklady pro další činnost

návrhy protiepidemických opatření, cílení prevence, vakcinační programy, úpravy očkovacího kalendáře, zaměření vývoje vakcín, zdravotní politika, zdravotní výchova

Cíl epidemiologické surveillance:

- **Stanovení systému účinných opatření** k omezení šíření nebo k likvidaci této nákazy
- Opatření musí být **realizovatelná, jednoduše proveditelná, pochopitelná a účelná**
- Zvládnutí nebo alespoň potlačení šíření nákazy = **eliminace**
Příklad: dětská přenosná obrna (poliomyelitis), spalničky
- Úplné vymýcení choroby včetně jejího původce z celosvětové populace = **eradikace**
  - jediný úspěch: pouze variola (eradikační program 1966-1980)
  - výhradně lidská nákaza, žádný přírodní rezervoár
  - hlášení, přísná izolace, rychlá vakcinace

Zdroj: <https://www.who.int/>

Legislativa

- **Mezinárodní zdravotní řád WHO** – z roku 1969, ve znění z roku 2005
- Rozhodnutí **Evropského parlamentu a Rady** č. 2022/2371 ze dne 23.11.2022 o vážných **přeshraničních zdravotních hrozbách**
- Zákon č. 258/2000 Sb. o **ochraně veřejného zdraví** ve znění p.p.
- Vyhláška MZ č. 537/2006 Sb. o **očkování** proti infekčním nemocem, ve znění p.p.
- Vyhláška MZ č. 306/2012 Sb. o **podmínkách** předcházení vzniku a šíření infekčních onemocnění a hygienických požadavcích na **provoz ZZ a ÚSP**
- Vyhláška MZ č. 473/2008 Sb. o systému **epidemiologické bdělosti** pro vybrané infekce, ve znění pozdějších předpisů (verze 3 z roku 2011)

Vyhláška č. 473/2008 Sb. – přehled infekcí

1.1. Nemoci, jimž lze předcházet očkováním:

Záškrt
Infekce, které vyvolává Haemophilus influenza typ b a non b
Chřipka
Spalničky
Příušnice
Dávivý kašel
Přenosná dětská obrna
Zarděnky
Tetanus

1.2. Sexuálně přenosné nemoci:

Chlamydiové infekce
Gonokokové infekce
Nákazy vyvolané virem lidského imunodeficitu (HIV/AIDS)
Příjice (Syfilis)

1.3. Virová hepatitida:

Hepatitida A
Hepatitida B
Hepatitida C
Hepatitida E

1.4. Nemoci přenášené potravinami a vodou a nemoci závislé na prostředí:

Botulismus
Campylobakteriíza
Kryptosporidiíza
Lambliáza (giardiáza)
Infekce vyvolané E. coli enterohaemorrhagica
Leptospiróza
Listerióza
Salmonelóza
Shigelóza
Sněť slezinná
Toxoplasmóza
Trichinóza
Yersinióza
Rotavirové infekce

1.5. Jiné nemoci:

1.5.1. Nemoci přenášené nekonvenčními původci

Varianta přenosných spongiformních encefalopatií (Creutzfeldt-Jakobova

1.5.2. Nemoci přenášené vzduchem

Legionelóza
Meningokoková onemocnění
Pneumokokové infekce
Tuberkulóza
Těžký akutní respirační syndrom (SARS)

1.5.3. Zoonózy (jiné než uvedené pod bodem 1.4.)

Brucelóza
Echinokokóza
Vzteklina
Ptačí chřipka přenesená na člověka
Nákaza virem západonilské horečky
Q horečka
Tularemie
Lymeská borrelióza
Klíšťová encefalitida

1.5.4. Vážné zavlečené nemoci

Cholera
Malárie
Mor
Virové hemorragické horečky

1.5.5. Ostatní nemoci

Plané neštovice
Pásový opar

Základní obecné principy surveillance

Poskytovatel:

- hlášení, izolace, léčba (u některých je izolace povinná – viz Vyhl. č. 306/2012 Sb.)

Epidemiolog KHS:

- šetření v ohnisku nákazy, tj. pátrání po zdroji a cestě přenosu
- protiepidemická opatření u kontaktů, opatření v populaci
  - aktivní vyhledávání dalších osob podezřelých z nákazy, karanténní opatření
  - postexpoziční chemo- nebo imunoprofylaxe kontaktů, je-li možné (např. IMO, resp. VHA, spalničky)
- kontroly proočkovanosti, sérologické studie, podklady pro zdravotní politiku
- spolupráce s IZS, s veterinární službou atd.

Definice případu (case definition)

- stanovení definice případu je nezbytným krokem při kvantifikaci rozsahu onemocnění v populaci.
- slouží k dohledu nad veřejným zdravím, ke sledování výskytu a distribuce onemocnění v dané oblasti, stejně jako při vyšetřování ohnisek v terénní epidemiologii.
- musí být jasná, jednoduchá a stručná, aby bylo možné ji snadno aplikovat na všechny jednotlivce v populaci
- klinická + laboratorní + epidemiologická
- případ lze kategorizovat jako „potvrzený“, „pravděpodobný“ nebo „možný“.

Surveillance – struktura v legislativě ČR

1. Klinická definice
2. Laboratorní diagnostika
3. Epidemiologická kritéria
4. Definice případu (klasifikace) – možný, pravděpodobný, potvrzený
5. Shromažďování údajů a jejich hlášení
6. Epidemiologické šetření
7. Protiepidemická opatření v ohnisku nákazy

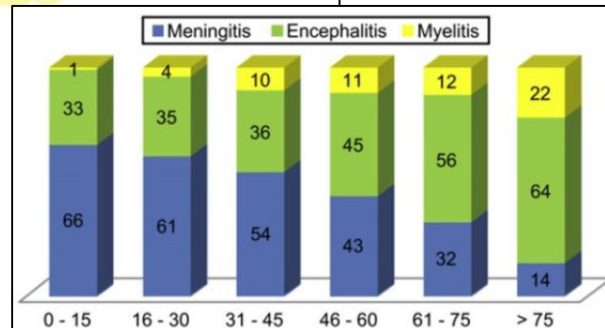
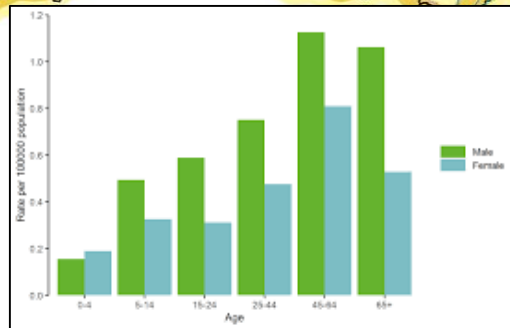
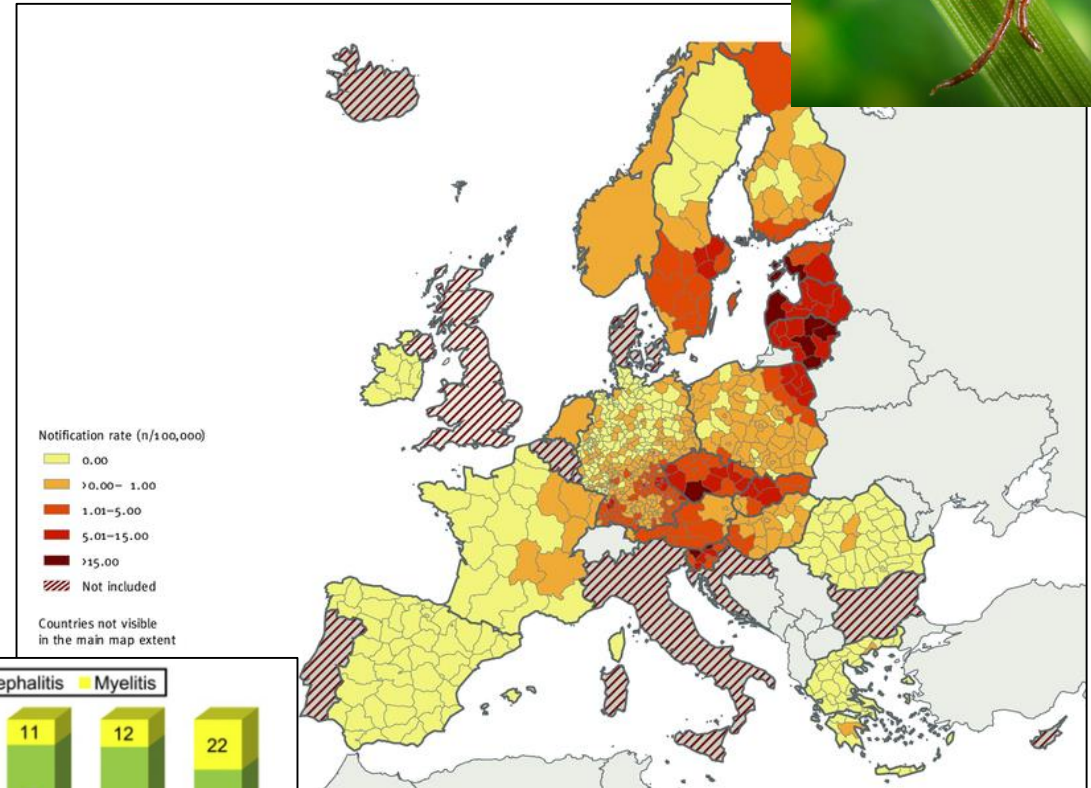
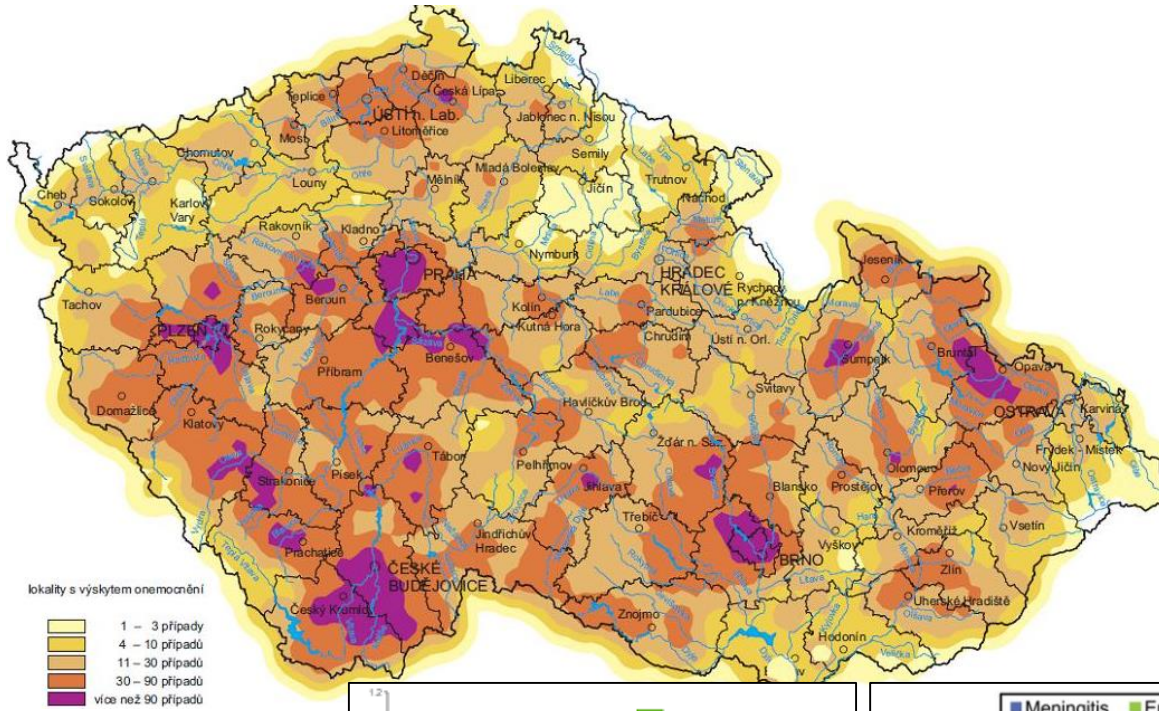
Příklad: klíšťová encefalitida (A84.1)

1. **Klinická definice:** klinický obraz odpovídající susp. neuroinfekci
2. **Laboratorní dg.:** IgM v séru nebo likvoru, sérokonverze nebo signif. ↑ IgG
3. **Epidemiologická kritéria:** nelze použít
4. **Klasifikace:** ~~možný, pravděpodobný~~, potvrzený (klinika + lab. kritéria)
5. **Shromažďování údajů a jejich hlášení**
6. **Epidemiologické šetření:** místo nákazy, forma, očkování, alimentární přenos
7. **Protiepidemická opatření v ohnisku nákazy:** evidence ohnisek, mapování, osvěta, spolupráce s ČHMÚ, vyšetřování rezervoárových zvířat, promořenost klíšťat, u alimentárního přenosu aktivní vyhledávání exponovaných osob

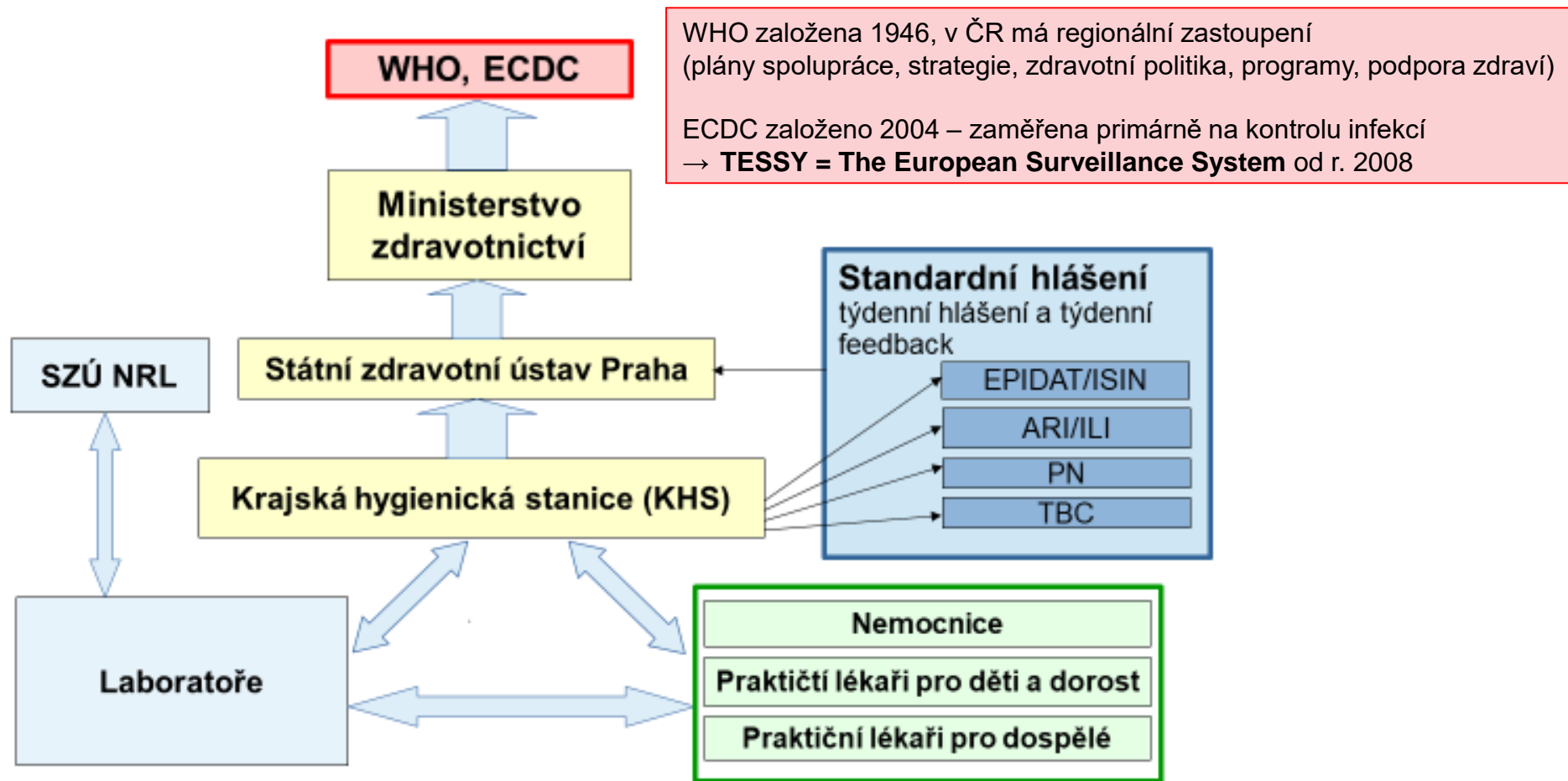
Obr.: <https://www.prevention.com/health/g27419738/types-of-ticks/>

Příklad: klíšťová encefalitida (A84.1)

Zdroj: SZÚ Praha, ECDC,
<https://www.semanticscholar.org/paper/Background-Document-on-Vaccines-and-Vaccination-%28-%29-Krasilnikov-Holzmann/b86ed80d305b426565cccec4d5cde7afb688166a>;
<https://www.prevention.com/health/g27419738/types-of-ticks/>

System hlášení infekčních nemocí v ČR

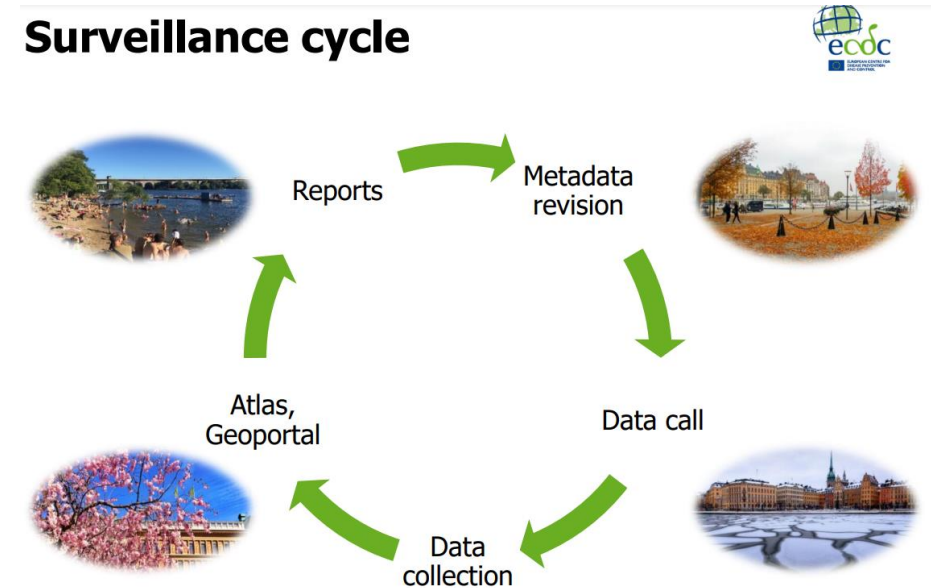
WHO založena 1946, v ČR má regionální zastoupení (plány spolupráce, strategie, zdravotní politika, programy, podpora zdraví)

ECDC založeno 2004 – zaměřena primárně na kontrolu infekcí
→ **TESSY = The European Surveillance System** od r. 2008

TESSY (The European Surveillance System)

- všechny členské státy EU (27) a země EHP (3) hlásí do systému údaje o přenosných nemocech
- probíhají **analýzy a interpretace**
- výstupem jsou **důkazy pro opatření** v oblasti veřejného zdraví a informace dostupné na:

Surveillance cycle

European Centre for Disease Prevention and Control

An agency of the European Union

Infectious disease topics ▾

Data ▾

Analysis and guidance ▾

Training and tools ▾

About ECDC ▾

Home > Data > Interactive databases

Hlášení

- Patent Josefa II. z r. 1784:
  - evidence příčin úmrtí, s cílem včas odhalit epidemie
- Dvorský dekret z r. 1808:
  - hlášení hromadného výskytu úmrtí
- Říšský zákon z r. 1913:
  - „O zamezení a potlačení přenosných nemocí“ – hlášeny byly „prudké nemoci nakažlivé“: neštovice, spála, spalničky, kašel dusivý, záškrť, tyf, úplavice, cholera, horečka omladnic a zvláště tuberkulóza
- Zákon ČSR z r. 1919:
  - sledování infekčních nemocí dle MKN z r. 1893 (Francie, sjednocení terminologie)

obyčejné nemoci	183 735 obyvatel
epidemické nemoci	2 191
neštovice	978
sebevraždy	224
vzteklinu	4
vraždy	76
úrazy	1 282
popravy	11
celkem	188 501 obyvatel

Nejstarší dochovaná data o příčinách úmrtí, r. 1828

Zdroj dokumentu: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/covid-priciny-umrti-uzis-smrt-demografie_2101040600_jab

Hlášení v letech 1908-1911

Příčiny smrti:														
Číslo	Příčiny smrti	Počet				Na 1000 obyvatel:				Na 100 úmrtí:				
		1908	1909	1910	1911	1908	1909	1910	1911	1908	1909	1910	1911	
1.	Vrozená slabost	63	67	71	66	0·80	0·84	0·87	0·81	4·56	4·68	5·20	4·89	
2.	Tuberkulóza	230	230	270	239	2·93	2·88	3·33	2·92	16·16	16·06	19·79	17·74	
3.	Zánět plic	162	146	130	99	2·06	1·83	1·60	1·21	11·74	10·19	9·52	7·35	
4.	Záškrť	15	14	16	13	0·19	0·17	0·19	0·16	1·09	0·98	1·17	0·97	
5.	Spála	2	10	3	7	0·02	0·12	0·03	0·08	0·14	0·69	0·22	0·52	
6.	Spalničky	.	23	1	.	.	0·29	0·01	.	.	1·60	0·11	.	
7.	Tyf střevní	18	3	12	14	0·23	0·03	0·14	0·17	1·30	0·21	0·91	1·04	
8.	Katarh střevní	93	163	126	98	1·20	2·04	1·55	1·20	6·81	11·38	9·23	7·27	
9.	Horečka omladnic	6	15	5	7	0·07	0·19	0·06	0·08	0·43	1·04	0·37	0·52	
10.	Nemoci z nákazy ran	2	6	20	27	0·02	0·07	0·24	0·33	0·14	0·42	1·46	2·00	
11.	Jiné nakažlivé nemoci	2	2	8	7	0·02	0·02	0·09	0·08	0·14	0·14	0·59	0·52	
12.	Organické vady srdeční	72	78	114	130	0·92	0·98	1·40	1·58	5·21	5·44	8·35	9·65	
13.	Mrtvice	43	47	41	42	0·55	0·59	0·50	0·53	3·11	3·35	3·00	3·12	
14.	Sešlost věkem	153	125	149	155	1·95	1·56	1·83	1·69	11·09	8·73	10·91	11·53	
15.	Zhoubné novotvary	55	77	58	108	0·70	0·95	0·71	1·32	3·99	5·38	4·25	8·02	
16.	Jiné přiroz. příčiny smrti	407	365	293	271	5·19	4·57	3·61	3·31	29·49	29·49	21·47	20·12	
17.	Nahodilá smrtel. poranění	24	24	28	39	0·29	0·29	0·23	0·48	1·74	1·67	2·0	2·89	
18.	Sebe- vražda	jedem	6	4	7	2	0·07	0·05	0·08	0·02	0·43	0·28	0·51	0·15
		oběšením	9	11	7	4	0·11	0·13	0·08	0·05	0·65	0·77	0·51	0·30
		utopením	4	7	.	1	0·05	0·08	.	0·01	0·28	0·49	.	0·07
		zastřelením	6	6	5	15	0·08	0·07	0·06	0·18	0·43	0·42	0·37	1·11
		jiným způsobem	6	6	.	1	0·08	0·07	.	0·01	0·43	0·42	.	0·07
19.	Vražda nebo zabití	zastřelením	.	1	.	.	0·01	.	.	.	0·07	.	.	
		probodnutím	.	1	.	1	.	0·01	.	0·01	.	0·07	.	0·07
		jiným způsobem	1	1	1	.	0·01	0·01	0·01	.	0·07	0·07	0·07	.

Vývoj informačních systémů pro hlášení

- ISPO (1982-1992): informační systém přenosných onemocnění, regionální specifické výstupy
- EPIDAT (1993-2017): celostátní jednotnost a srovnatelnost výstupů
- ISIN (od r. 2018), samostatně PN, TBC, ARI/ILI, covid-19, internetová platforma
- Ale to podstatné:

znalosti a zkušenosti!

Základní hlášení OHS		Kod pacienta	
Hlasenka ze skup.	Jmeno	Pohlavi	
Prijmeni	Rodne cislo	Vek	
Datum narozeni			
Adresa: Ulice	Obec		
Mistni cast, utvar	Okres		
Datum 1.priznaku	Tyden onemocneni	Dg.	
Datum hlaseeni	Tyden vykazani		
Import	import odkud		
	import kym		
Misto nakazy		Okres nakazy	
Misto onemocneni		Okres onemocneni	
Pracoviste			
Zamestnani		jake zamestnani	
Kolektiv		internatni	
Souvislost s jinym onemoc.		Etnika	
Misto izolace		Datum izolace	
Umrti	Dg. umrti	Datum umrti	
Jmeno lekare		Epidemie [A/N]	
Poznanka			

NI: Všechny znaky

ISIN – založení nového případu

Osobní údaje

Příjmení *	Jméno *	Rodné číslo *	Datum narození *
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Pohlaví *	Email	Telefonní kontakt	
☐ Muž ☐ Žena	<input type="text"/>	<input type="text"/>	
Stát trvalého bydliště	Adresa trvalého bydliště		
<input type="text" value="CZ - Česko"/>	<input type="text"/>		

Adresa pobytu

Stát			
<input type="text" value="CZ - Česko"/>			
Obec *	Místní část	Okres	Kraj
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Ulice	Číslo popisné/orientační	PSČ	Upřesnění adresy
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

Případ

KHS *	ÚP *	Diagnóza *	Klasifikace
<input type="text" value="KHSCZ064 - Krajská hygienická stanice Jihomoravského kraje se sídlem v Brně"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Datum 1. příznaků *	Týden 1. příznaků *	Datum hlášení *	Týden hlášení *
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

Zavřít Založit případ

ISIN – epidemiologické šetření

Hlášení Epid. šetření Laboratoře Kontakty Související případy Log Soubory Tisk Dotazník

Salmonelóza, Tyfus, Paratyfus

Salmonelóza

Onemocnění aktivně vyhledáno

Způsob stanovení diagnózy
L - Laboratorně potvrzena

Charakter onemocnění
M - Manifestní

Etiologické agens

Bydliště zásobované vodou
VEŘEJNÝ VODOVOD

Likvidace odpadních vod
KANAL S CISTIRNOU

vyhovuje

Zdroj nákazy objasněn

Jméno a příjmení

Datum narození

Adresa pobytu - Ulice

Datum onemocnění

Adresa pobytu - Obec

Cesta přenosu nákazy objasněna

Vehikulum - specifikace
POTRAVINY

Bližší specifikace
VEJCE Z DISTRIB.SITE

Další informace o vehikulu
vejce onsen s holandskou omáčkou a avokádem

Potraviny vyrobil

Potraviny zakoupeny

Vyšetření podezřelého vehikula

Datum odběru vzorku

Specifikace vyšetřeného vzorku

Výsledek vyšetření vzorku

Jiné agens

Vyšetření zvířat

Druh zvířete

Datum odběru biolog. materiálu

Druh materiálu

Výsledek vyšetření biol. mater.

Výstupy: ÚZIS Zdravotnická ročenka

ÚZIS Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR
Institute of Health Information and Statistics of the Czech Republic

COVID-19 O NÁS NZIS KONFERENCE **KOMUNIKACE S ÚZIS** AKTUALITY

Registry a sběr dat **Statistické výstupy**

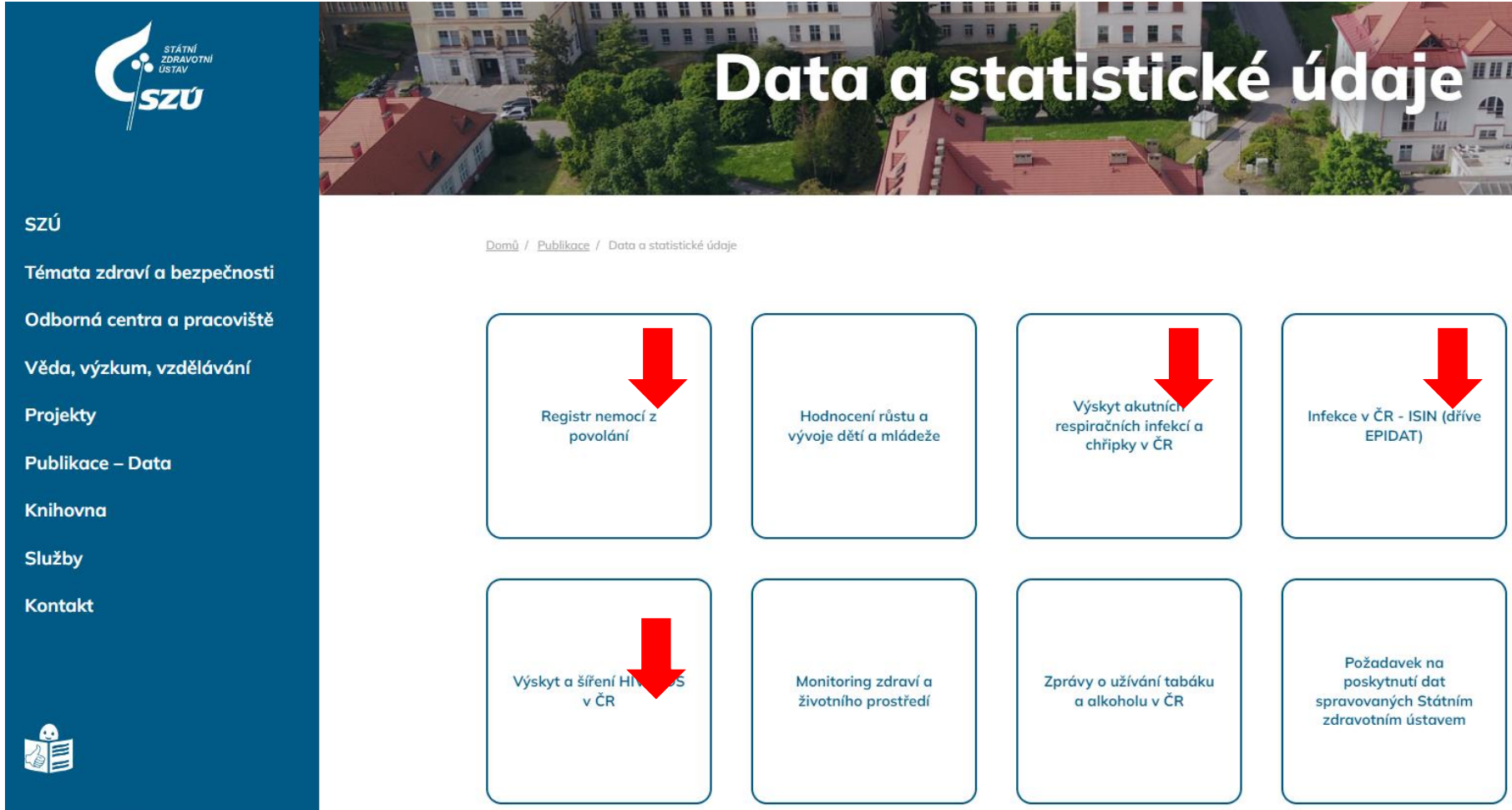
Statistika zdravotních služeb ▶
Statistika vybraných oborů lékařské péče ▶
Statistika vybraných ekonomických témat ▶
Významná témata a analýzy ▶ **→**
Souhrnné reporty
Mezinárodní srovnání
Knihovna a archiv
Tematické řady

Statistické výstupy

Zdravotnická ročenka České republiky
Statistika zdravotních služeb
Statistika vybraných oborů zdravotní péče
Statistika vybraných ekonomických témat
Významná témata a analýzy
Souhrnné reporty

Doporučené články
Zdravotnická ročenka České republiky 2021

Výstupy: SZÚ Praha

The image shows a screenshot of the website for the State Institute for Health (SZÚ) in Prague. The page is titled "Data a statistické údaje" (Data and statistical data). On the left, there is a dark blue sidebar with the SZÚ logo and a navigation menu. The main content area features a grid of eight white boxes, each with a red arrow pointing down to a specific data category. The categories are: "Registr nemocí z povolání" (Occupational disease register), "Hodnocení růstu a vývoje dětí a mládeže" (Evaluation of growth and development of children and adolescents), "Výskyt akutních respiračních infekcí a chřipky v ČR" (Occurrence of acute respiratory infections and influenza in the Czech Republic), "Infekce v ČR - ISIN (dříve EPIDAT)" (Infections in the Czech Republic - ISIN (formerly EPIDAT)), "Výskyt a šíření HIV/AIDS v ČR" (Occurrence and spread of HIV/AIDS in the Czech Republic), "Monitoring zdraví a životního prostředí" (Monitoring of health and the environment), "Zprávy o užívání tabáku a alkoholu v ČR" (Reports on tobacco and alcohol use in the Czech Republic), and "Požadavek na poskytnutí dat spravovaných Státním zdravotním ústavem" (Request for provision of data managed by the State Institute for Health).

STÁTNÍ ZDRAVOTNÍ ÚSTAV
SZÚ

Data a statistické údaje

[Domů](#) / [Publikace](#) / Data a statistické údaje

- SZÚ
- Témata zdraví a bezpečnosti
- Odborná centra a pracoviště
- Věda, výzkum, vzdělávání
- Projekty
- Publikace – Data
- Knihovna
- Služby
- Kontakt

Registr nemocí z povolání

Hodnocení růstu a vývoje dětí a mládeže

Výskyt akutních respiračních infekcí a chřipky v ČR

Infekce v ČR - ISIN (dříve EPIDAT)

Výskyt a šíření HIV/AIDS v ČR

Monitoring zdraví a životního prostředí

Zprávy o užívání tabáku a alkoholu v ČR

Požadavek na poskytnutí dat spravovaných Státním zdravotním ústavem

Mezinárodní spolupráce – ECDC

Evropské centrum pro kontrolu nemocí

- je agentura EU zaměřená na prevenci v oblasti zdravotnictví a na epidemiologickou kontrolu přenosných nemocí
- propuknutí epidemie SARS v roce 2003, a zpočátku jeho rychlé šíření přes hranice, potvrdilo naléhavost vytvoření takovéto instituce na úrovni Evropské unie.
- založeno v dubnu 2004, sídlí ve Švédsku, v městě Solna u Stockholmu.

Zdroj: Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 851/2004 ze dne 21. dubna 2004 o zřízení Evropského střediska pro prevenci a kontrolu nemocí; <https://www.ecdc.europa.eu/en>

System včasného varování (EWRS)

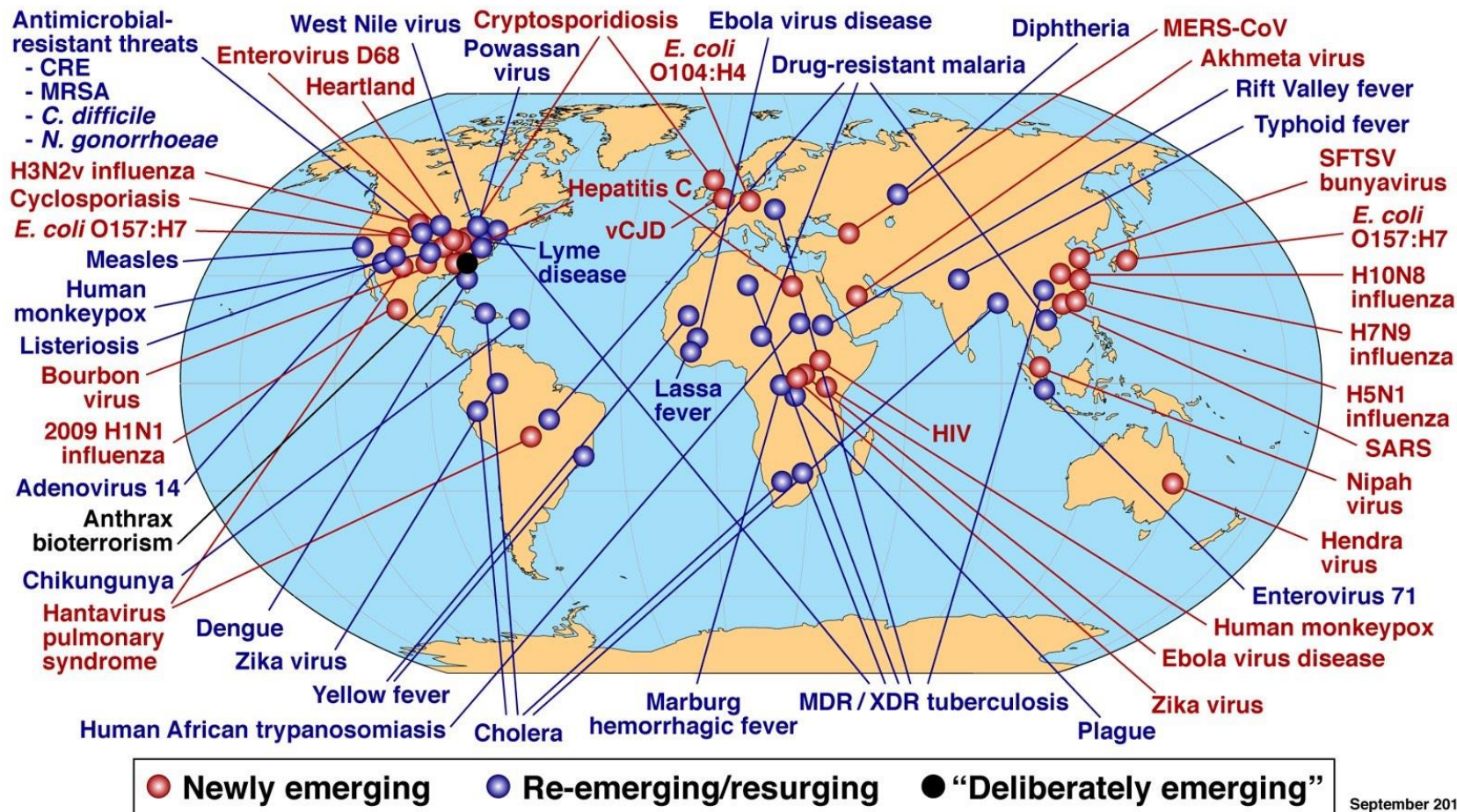
Early Warning Response System

- reakce je celoevropský systém rychlého varování zaměřený na vážné přeshraniční zdravotní hrozby
- online systém s omezeným přístupem
- sdílení informací a koordinaci opatření v reakci na dosavadní výskyty SARS, pandemické chřipky A/H1N1 a virů Zika, Ebola, covid19
- varování se do systému zadávají do 24 hodin od okamžiku, kdy se země EU nebo Komise o hrozbě dozvěděla.

https://health.ec.europa.eu/health-security-and-infectious-diseases/surveillance-and-early-warning_cs

Global Examples of Emerging and Re-Emerging Infectious Diseases

Paules CI, Eisinger RW, Marston HD, Fauci AS (2017-12-05). "What Recent History Has Taught Us About Responding to Emerging Infectious Disease Threats". *Annals of Internal Medicine*. 167 (11): 805–811. doi:10.7326/M17-2496. ISSN 0003-4819. PMID 29132162. S2CID 36800971.

Ochrana hranic

- ochranu hranic netvoří pouze kontroly osob na hraničních přechodech, ale také **analýza rizik pro vnitřní bezpečnost a hrozeb**, které mohou mít vliv na bezpečnost vnějších hranic
- nnější hranice Scheng. prostoru na území ČR jsou na mezinárodních letištích v Praze-Ruzyni, Brně-Tuřanech, Ostravě-Mošnov, Pardubicích a K. Varech.
- provádění hraničních kontrol je výlučně v gesci služby cizinecké policie
- členský stát EU může ve výjimečných případech okamžitě znovu zavést ochranu vnitřních hranic (z důvodu závažné hrozby pro veřejný pořádek nebo vnitřní bezpečnost)

Mezinárodní spolupráce - WHO

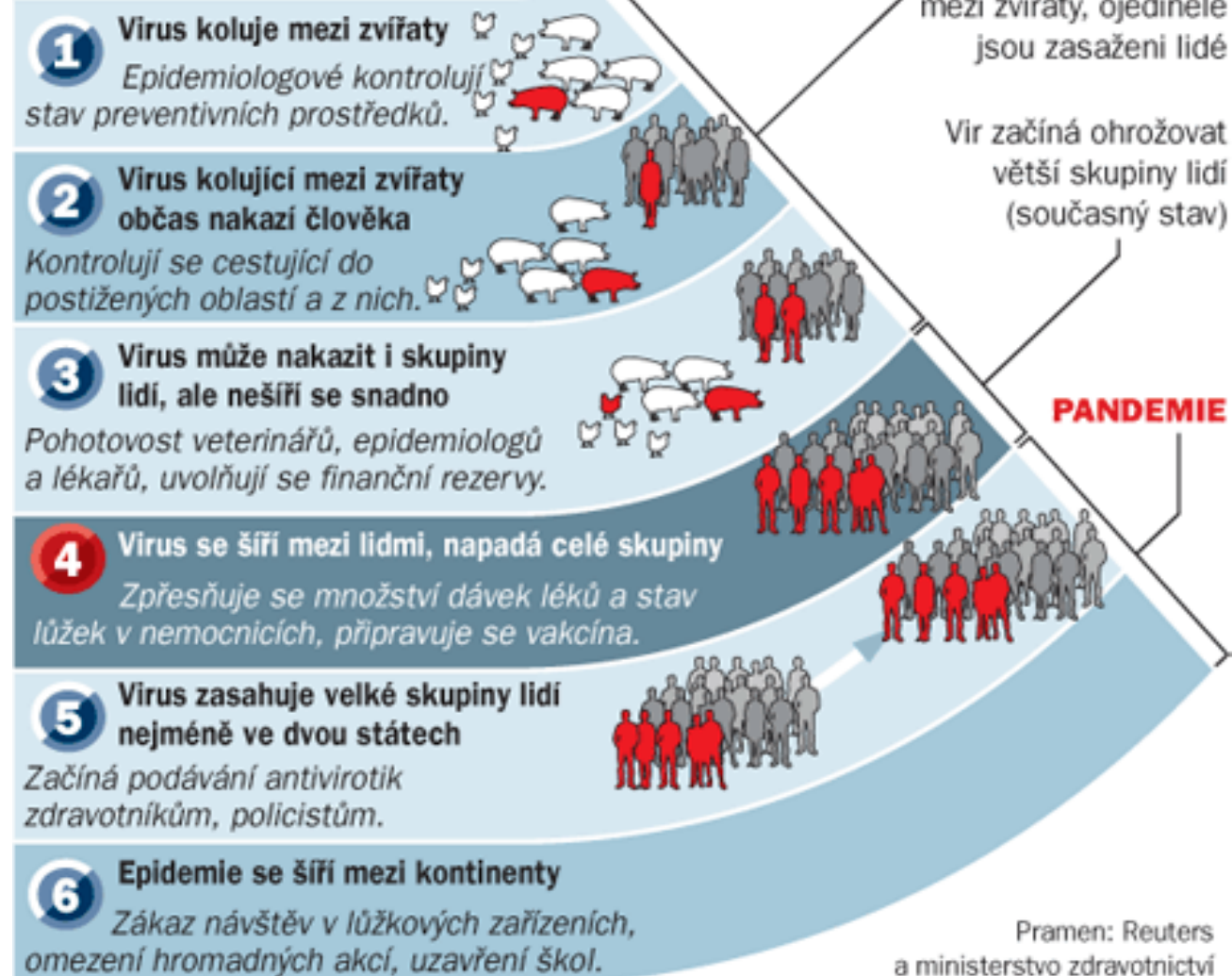
- Světová zdravotnická organizace (WHO) je agenturou Organizace spojených národů. Založena 1948, navázala na předchozí organizace (Řím, 1907). Sídlí v Ženevě.
- Je „**koordinační autoritou** v mezinárodním veřejném zdraví“.
- Provádí **monitoring** závažných infekčních nemocí (malárie, AIDS,...), **programy na jejich eradikaci** (pravé neštovice, v procesu je malárie, poliomyelitida, schistosomóza,...)
- celosvětové kampaně na omezení spotřeby tabáku, cukru...
- (financována OSN, Gates, Rockefellerova nadace; kontroverze – provázanost s Čínou, USA pozastavily v r-. 2020 členství)

Pandemie a její řešení

- Pandemický plán ČR vypracován v r. 2011 – k ochraně proti šíření pandemické chřipky; rozpracován na úrovni rezortů, prvků kritické infrastruktury a strategických podniků
- Pandemie covid19 – řešení dle kontroly NKÚ 2022:
- protiepidemickou informační podporu MZd nepřipravilo,
- provázel řízení chaos a budování nové IT infrastruktury (tzv. Chytrá karanténa“) pak vysoká míra improvizace
- MZd nereagovalo podle platného Pandemického plánu ČR.

Zdroj: <https://www.nku.cz/cz/pro-media/tiskove-zpravy/it-reseni-pandemie:-stat-pripraveny-nebyl--nasledne-budovani-it-provazel-chaos-a-improvizace-id12500>

Pandemický plán

Pandemický zákon č. 94/2021 Sb.

- „o mimořádných opatřeních při epidemii covid19“
- měl posloužit k **nahrazení nouzového stavu** a poskytnout právní rámec opatřením – spouští „pandemickou pohotovost“
- v porovnání s nouzovým stavem vláda může méně zasahovat do práv a svobod občanů: **nemůže** omezit volný pohyb, nařídit pracovní povinnost nebo uzavřít hranice; opatření **musí** řádně odůvodnit
- dát vládě a MZd pravomoci k uzavírání obchodů, služeb, divadel, škol, testování, odškodňování a kompenzace, řešení přestupků
- platnost byla omezena na 1 rok (do 28.02.2022)

Příprava globálního řešení pandemie

- od roku 2021 probíhá vyjednávání 194 členských států WHO o mezinárodní dohodě
- cílem má být **efektivnější příprava** na řešení globální zdravotní hrozby, případně kroky k jejímu předejití
- „všechny země potřebují kapacitu pro detekci patogenů představujících riziko, včasný přístup k testům, léčbě a vakcínám“
- existují neshody (Evropa x Afrika), pochybnosti, konspirace
- navrženo je 300 pozměňovacích návrhů
- jednání proběhne 27.05.2024

Take home message

- cílem epidemiologické bdělosti (surveillance) je stanovení **systemu účinných protiepidemických opatření**
- programy surveillance infekčních nemocí jsou **na národní i nadnárodní úrovni**
- povinnost hlášení infekcí je stanovena **legislativou**
- řešení globálních zdravotních hrozeb

MUNI
MED

Lékařská fakulta Masarykovy univerzity
2023

Financováno
Evropskou unií
NextGenerationEU

Národní
plán
obnovy

MS
MT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY